

Nr 350.

Av herr **Laurén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 102, med förslag till kommunalskattelag m. m.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 102 med förslag till kommunalskattelag m. m. har med avseende å beskattningen av livförsäkringsväsendet m. m. två olika metoder kommit till tillämpning, av vilka den ena gäller kapitalförsäkringen, den andra pensions- eller livränteförsäkringen.

Inom kapitalförsäkringen sker sålunda beskattningen i princip efter följande linjer:

- a) skattskyldig äger icke njuta avdrag för premier för sådan försäkring;
- b) livförsäkringsinrättning beskattas för överskott å kapitalförsäkringsrörelse ävensom för en tredjedel av den beräknade räntan å premiereserv och premieåterbäringsreserv å dylik rörelse;
- c) utfallande försäkringsbelopp på grund av dylik försäkring räknas icke som skattepliktig inkomst.

Inom pensions- eller livränteförsäkringen är beskattningen däremot ordnad på följande sätt:

- a) skattskyldig äger njuta avdrag för premier för sådan försäkring;
- b) livförsäkringsinrättning beskattas icke för överskott eller för räntan å dylik rörelse;
- c) utfallande försäkringsbelopp på grund av dylik försäkring beskattas såsom inkomst av tjänst.

De båda metoderna äro visserligen väsentligt olika varandra men leda till praktiskt taget samma resultat, nämligen en fullständig och enkel beskattning av de medel, som till försäkringsinrättning inbetalas, där förräntas och därifrån utbetalas.

I en hel del fall förekommer emellertid, att pensionsförsäkring är kombinerad med en mindre kapitalförsäkring. Detta gäller speciellt inom pensionskassor, vilka utom pension jämväl kunna tillförsäkra s. k. kapitalunderstöd å mindre belopp, enligt understödsföreningslagen begränsade till högst 4,000 kronor för en person. Kombinationen mellan pensioner och kapitalunderstöd är i nu ifrågavarande fall så fast, att de ingå i en och samma försäkring, och att således kapitalunderstöd icke kunna tillförsäkras annat än i förbindelse med pension. Den intima förening, som sålunda råder mellan kapitalunderstöden och pensionerna, medför, att försäkringen i sin helhet av de försäkrade betraktas som en pensionsförsäkring. I praktiken kommer detta otvivelaktigt att leda till att i regel avgifter, som betalas för en dylik kombinerad försäkring, i sin helhet av-

dragas vid skattedeklaration. Att ändra på detta förhållande så, att avgifterna för kapitalunderstöd ej bliva medräknade i avdragen, stöter emellertid på stora praktiska svårigheter. (Uppbörderna av avgifter för pensionsförsäkring sker reguliärt genom arbetsgivare, vilken vid utbetalande av lönen till envar anställd gör avdrag för hela den del av avgiften, som skall av den anställde själv betalas — såväl i vad den belöper å pension som i vad den motsvarar kapitalunderstöd). Det synes under sådana förhållanden vara mest ändamålsenligt, att försäkringar av nu ifrågasatt karaktär i beskattningshänseende i sin helhet behandlas som pensionsförsäkringar, d. v. s. a) avgifter för dylika försäkringar få i sin helhet avdragas vid skattedeklaration, b) försäkringsinrättningar bliva med avseende å sin pensionsförsäkringsrörelse, även om däri ingår sådana kombinerade försäkringar, obeskattade och c) kapitalunderstöd, som utfalla på grund av dylik försäkring, beskattas som pension.

För att emellertid förhindra, att en försäkringsrörelse, som till sin huvudsakliga karaktär är kapitalförsäkringsrörelse, genom en mindre utbyggnad med en livränta undgår beskattning, torde man böra fixera ett visst storleksförhållande mellan det tillförsäkrade kapitalbeloppet och den tillförsäkrade pensionen, vilket icke får överskridas utan att försäkringen skall behandlas som en kapitalförsäkring. En lämplig begränsning synes bliva ernådd, om man bestämmer, att det tillförsäkrade kapitalbeloppet icke får överskrida den tillförsäkrade pensionens dubbla årsbelopp, ej heller 4,000 kronor. Sistnämnda begränsning är den i understödsföreningslagen för högsta kapitalunderstöd gällande.

Den nu ifrågasatta anordningen synes stå i god överensstämmelse med den regel, som finnes uttryckt i anvisningarna till § 30 av förslaget till kommunalskattelag med avseende å uppdelningen av försäkringsrörelse i å ena sidan livförsäkringsrörelse och å andra sidan sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse, nämligen: »Försäkring, som meddelats i samband med huvudförsäkring, räknas som tillhörande huvudförsäkringens art.»

Ernäendet av ovan nämnda syfte synes lättast kunna ske genom komplettering av anvisningarna till §§ 31 och 46.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag härmed föreslå,

att riksdagen behagade antaga följande ändringar och tillägg till anvisningarna till den föreslagna kommunalskattelagen:

Som anvisning nr 1 till 31 § införes följande: Såsom pension betraktas vad som i form av kapitalbelopp uppbäres på grund av en med pensionsförsäkring förbunden kapitalförsäkring, därest kapitalförsäkringens belopp icke överstiger pensionsförsäkringens dubbla årsbelopp, ej heller 4,000 kronor.

Nuvarande anvisningar nr 1 och 2 till 31 § erhålla respektive nr 2 och 3.

Som anvisning nr 1 till 46 § införes följande: Därest pupillförsäkring eller livsvarig livränta är kombinerad med kapitalförsäkring å högst dubbla årsbeloppet av pupillförsäkringen respektive livräntan, och kapitalförsäkringen ej heller överstiger 4,000 kronor, räknas hela försäkringen som pupillförsäkring respektive livsvarig livränta.

Nuvarande anvisningar nr 1, 2 och 3 till 46 § erhålla respektive nr 2, 3 och 4.

Stockholm den 12 mars 1927.

Erik Laurén.

